

**BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE
YATIRIM SİSTEMİ KANUNU**

Kanun Numarası : 4632
Kabul Tarihi : 28/3/2001
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 7/4/2001 **Sayı** : 24366
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 **Cilt** : 40

BİRİNCİ BÖLÜM*Amaç, Kapsam ve Tanımlar**Amaç ve kapsam*

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olarak, bireylerin emekliliğe yönelik tasarruflarının yatırıma yönlendirilmesi ile emeklilik döneminde ek bir gelir sağlanarak refah düzeylerinin yükseltilmesi, ekonomiye uzun vadeli kaynak yaratarak istihdamın artırılması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunulmasını teminen, gönüllü katılıma dayalı ve belirlenmiş katkı esasına göre oluşturulan bireysel emeklilik sisteminin düzenlenmesi ve denetlenmesidir.

Bu Kanunun kapsamı, emeklilik şirketlerinin kuruluş, çalışma, yönetim ve denetimine, kişilerin sisteme katılma, ayrılma ve emeklilik koşullarına, emeklilik yatırım fonlarının kuruluşuna, katkıların bu fonlarda toplanmasına ve değerlendirilmesine, aracılık hizmetlerine, kamuya açıklanacak bilgilerin kapsamına ve bireysel emeklilikle ilgili diğer hususlara ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde sermaye piyasası ve sigortacılık mevzuatının ilgili hükümleri ve genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

Madde 2 – Bu Kanunda geçen deyimlerden;

- a) Bakan veya Bakanlık : Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan veya Bakanlığı,
- b) Müsteşarlık : Hazine Müsteşarlığını,
- c) Kurul : Sermaye Piyasası Kurulunu,
- d) Katılımcı : Emeklilik sözleşmesine kendi ad ve hesabına taraf olan gerçek kişiyi,
- e) Katkı payı : Emeklilik sözleşmesi hükümlerine göre ödenmesi gereken tutarı,
- f) Şirket : Emeklilik şirketini,
- g) Fon : Emeklilik yatırım fonunu,
- h) Portföy yöneticisi : Kuruldan portföy yöneticiliği yetki belgesi almış ve Kurulca uygun görülen portföy yönetim şirketini,
- ı) Saklayıcı : Emeklilik yatırım fonu portföyündeki varlıkların saklandığı ve Kurulca uygun görülen saklama kuruluşunu,
- j) Bireysel emeklilik hesabı : Emeklilik sözleşmesi çerçevesinde katılımcı ad ve hesabına ödenen katkılar ve bu katkılara ilişkin her türlü getirinin katılımcı bazında izlendiği hesabı,

- k) Birikim : Bireysel emeklilik hesabındaki katkılar ile bunların getirilerinin toplamını,
 l) **(Değişik: 3/6/2007-5684/41 md.)** Bireysel emeklilik araçları: Emeklilik şirketlerinin emeklilik sözleşmelerine aracılık eden veya bunları emeklilik şirketi adına yapan kişileri,
 İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu

Yapısı ve görevleri

Madde 3 – Bireysel emeklilik politikalarını belirlemek ve bunların gerçekleştirilmesi için alınması gerekli önlemler konusunda önerilerde bulunmak üzere Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu kurulmuştur. **(Mülga ikinci ve üçüncü cümleler: 2/7/2018-KHK/700/131 md.)**

Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun sekretarya hizmetleri Müsteşarlık tarafından yürütülür. Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun çalışma esas ve usulleri Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça bir yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Emeklilik Sözleşmesi

Emeklilik sistemine katılma ve emeklilik sözleşmesi

Madde 4 – **(Değişik: 13/6/2012-6327/16 md.)**

(Mülga birinci cümle:20/5/2021-7319/5 md.)(...) Sisteme katılmak için şirket ile emeklilik sözleşmesi akdedilir. Emeklilik sözleşmesi; şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılması, hesaba katkı payı ödenmesi, ödenen katkı paylarının tercih edilen fonlarda yatırıma yönlendirilmesi ve hesapta biriken paraların hak sahiplerine ödenmesine ilişkin esas ve usuller ile tarafların bu kapsamdaki diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesi, katılımcı ile bireysel emeklilik sözleşmesi şeklinde veyahut bir istihdam ilişkisine dayalı olarak veya katılımcı adına bir kuruluş ile grup emeklilik sözleşmesi şeklinde yapılabilir. Emeklilik sözleşmesine ve emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Katılımcının ve şirketin hak ve yükümlülükleri

Madde 5 – **(Değişik birinci fıkrası: 13/6/2012-6327/17 md.)** Emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde, şirket nezdinde katılımcı adına açılan bireysel emeklilik hesabına katkı yapılır. **(Ek cümle:25/3/2020-7226/18 md.)** Türkiye’de kanuni yerleşim yeri bulunmayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamındaki kişiler tarafından yabancı para cinsinden katkı payı ödenebilir. Şirket, katkı paylarını, en geç şirkete intikalini takip eden ikinci iş gününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde yer alan şartlar çerçevesinde, katkı payını birden fazla fon arasında paylaşabilir. Katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasını talep edebilir. Aktarım talebinde bulunulması halinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içinde talebi yerine getirmekle ve birikimlerle birlikte hesaba ilişkin bilgi ve belgeleri aktarmakla yükümlüdür. Başka bir şirkete aktarım talebinde bulunulabilmesi için şirkette en az bir yıl süreyle kalınmış olması gereklidir. Müsteşarlık, bu süreyi üç yılı aşmamak üzere yeniden belirlemeye yetkilidir. Aktarıma, aktarım talebine ve şirkette kalınması gereken süreye ilişkin esas ve usuller Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(Değişik ikinci fıkra: 13/6/2012-6327/17 md.) Bu maddede öngörülen paylaşırma, aktarım ve yatırıma yönlendirme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemde dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplar ve katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme doğrudan katılımcıya yapılır.

(Değişik üçüncü fıkra: 3/6/2007-5684/41 md.) Grup emeklilik sözleşmesinin akdedilmesine taraf olan dernek, vakıf, tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşu veya sair kuruluş yahut grup ile işverenler tarafından çalışanları veya üyeleri hesabına kısmen veya tamamen katkı payı ödemesi halinde, bu katkılar ile getirileri bireysel emeklilik hesaplarında ayrı olarak takip edilir ve bu hesaplardaki birikimlere ilişkin hakların kullanımı ve yükümlülükler Müsteşarlıkça belirlenen esas ve usüller çerçevesince grup emeklilik sözleşmesinde belirlenir. Katılımcının bu birikimlere hak kazanma süresi her halde katılımcının grup emeklilik sözleşmesine giriş tarihinden itibaren yedi yılı aşamaz.⁽¹⁾

Emekli olma ve emeklilik seçenekleri

Madde 6 – (Değişik birinci fıkra: 13/6/2012-6327/18 md.) Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşulu ile elli altı yaşını tamamladıktan sonra emekli olmaya hak kazanır. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir program dahilinde ödenmesini, tamamının defaten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir. Katılımcının bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesini talep etmesi veya başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması halinde şirket, katılımcının hesabındaki birikimleri bildirim ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içinde katılımcıya öder veya ilgili şirkete aktarır.

Yıllık gelir sigortası, toplu veya belirli süreler içinde yapılan katkılara göre sigortalının yaşaması halinde hemen veya belli bir süre sonra başlayan, sigortalıya veya lehdarlarına ömür boyu veya belirli süreler için yapılan düzenli ödemelerdir. Yıllık gelir sigortası sözleşmesine göre belirlenen emeklilik maaşı, aylık, üçer aylık, altı aylık veya yıllık olarak ödenebilir. Yıllık gelir sigortası sözleşmelerinde, yıllık gelir sigortası genel şartları çerçevesinde ilgili şirketin üstlenmiş olduğu rizikonun, tazminat yükümlülüğünün türü ve kapsamının, tarafların hak ve yükümlülüklerinin, ödeme dönemlerinin, sözleşme süresi ve sözleşmeyi sona erdiren hallerin ve ilgili diğer hususların belirtilmesi zorunludur.

(Değişik üçüncü fıkra: 13/6/2012-6327/18 md.) Emeklilik sözleşmesi süresi içinde, katılımcının vefat etmesi halinde lehdarı, malûliyet durumunun ortaya çıkması halinde ise katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin kendisine ödenmesini talep edebilir. Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunması halinde şirket, bildirim ulaşmasından itibaren yirmi iş günü içinde katılımcının birikimlerini tamamen öder. Ancak Müsteşarlıkça belirlenen hallerde katılımcıya sistemden ayrılmadan kısmen ödeme de yapılabilir. Kısmen ödemeye konu olabilecek birikim oranı ile bu madde kapsamında şirketlerce yapılacak ödemelere ilişkin diğer esas ve usuller Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(1) 13/6/2012 tarihli ve 6327 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, bu fıkranın son cümlesinde yer alan “beş” ibaresi “yedi” olarak değiştirilmiştir.

(Değişik dördüncü fıkra: 13/6/2012-6327/18 md.) Bu maddede öngörülen aktarma ve ödeme yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde gereği gibi yerine getirmeyen şirket, fon birim pay fiyatı değişikliklerini dikkate alarak bu işlemten dolayı varsa katılımcının birikiminde oluşan parasal kaybı hesaplayarak katılımcının hesabına öder. Katılımcının hesabının bulunmadığı durumlarda ise ödeme katılımcının kendisine yapılır.

Emeklilik sözleşmesi veya yıllık gelir sigortası sözleşmesi hükümlerine göre, hak sahiplerine ödenmesi gereken tutar, ödemeyi gerektiren tarihten itibaren on yıl içinde hak sahipleri tarafından aranmamış ise, onuncu yılı takip eden yılbaşından itibaren altı ay içerisinde hak sahiplerinin adı, soyadı ve hak kazandıkları para miktarını gösterir şekilde tanzim edilecek bir cetvel ile Müsteşarlık emrine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına aktarılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılan bu paralar iki yıl içinde sahipleri tarafından aranmadığı takdirde Hazineye gelir kaydedilir.

(Değişik fıkra: 3/6/2007-5684/41 md.) Emeklilik planlarına ilişkin uygulama esasları ile yıllık gelir sigortasına ilişkin tarife ve teknik esaslar serbestçe belirlenir. Bakan, gerekli gördüğü hallerde uygulama esasları ile tarife ve teknik esasları Müsteşarlığın onayına tâbi kılabilir. Bu madde kapsamında hak sahiplerinin bulunması için şirket ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılması gereken araştırmalara, söz konusu tutarın on yıllık süre içerisinde şirketçe ve iki yıllık süre içerisinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/18 md.) Müsteşarlık, 5 inci madde ile bu maddede belirtilen işlem sürelerini, sunulan fonların içerdiği yatırım araçlarının vade yapısı ve fiyatlama sürelerini dikkate alarak altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.

Giriş aidatı, yönetim ve fon işletim giderleri

Madde 7 – Şirket, katılımcının sisteme ilk kez katılması sırasında ve yeni bir bireysel emeklilik hesabı açtırması halinde giriş aidatı talep edebilir. Söz konusu giriş aidatları bireysel emeklilik hesabına ödenen katkılardan ayrı olarak azamî bir yıl içerisinde taksitler halinde de ödenebilir. Katkı payı, fon varlıkları veya fon gelirleri üzerinden yönetim gideri ve fon işletim masrafı kesintisi yapılabilir. Bireysel emeklilik hesaplarından yapılacak her türlü kesintilerin ve giriş aidatlarının emeklilik sözleşmesinde ve yapılacak ilan ve reklamlarda açık olarak belirtilmesi zorunludur. Giriş aidatı, yönetim ve fon işletim giderleri miktar ya da oranları ve bunlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Emeklilik Şirketine İlişkin Düzenlemeler

Kuruluş esasları ve kuruluş izni

Madde 8 – Emeklilik şirketi, bu Kanuna göre kurulan ve bireysel emeklilik sisteminde faaliyet göstermek üzere bu Kanun ile ihdas edilen emeklilik branşında ruhsat almış şirketi ifade eder. Şirket, 21.12.1959 tarihli ve 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu hükümlerine göre hayat ve ferdi kaza sigortaları branşlarında da ruhsat alabilir.

Şirketin emeklilik branşı dışında başka bir branşta da faaliyet göstermesi halinde her bir branşa ait hesaplar ayrı tutulur.

Şirket kuruluş izni Bakan tarafından verilir. Kurulacak şirketin ticaret unvanında "emeklilik" ibaresinin bulunması zorunludur. Kuruluş izni için Müsteşarlığa başvuruda bulunulur.

Kurulacak şirketin;

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması,
- b) Faaliyet konusunun bu Kanunda belirtilen faaliyetlerle sınırlandırılmış olması,
- c) Sermayesinin yirmi trilyon liradan az olmaması ve ödenmiş sermayesinin asgarî on trilyon olması ve kalanının üç yıl içerisinde ödenmesinin taahhüt edilmesi,
- d) Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,
- e) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,
- f) İş planı ve sistem tasarımı ile yapılabirlik raporlarının sunulması,
- g) Kurucularının;

1. Tasfiyeye tâbi tutulan bankerler, bankalar, sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren diğer kurumlarda doğrudan ve dolaylı yüzde on veya daha fazla bir oranda pay sahibi olmaması,

2. İlgili mevzuat çerçevesinde faaliyetlerinin tamamen veya belirli faaliyet alanları itibarıyla sürekli veya başvuru tarihinden önceki bir yıl içerisinde bir ay veya daha fazla süreyle geçici süreyle durdurulma kararı verilmemiş olması,

3. **(Değişik: 23/1/2008 – 5728/485 md.)** Müflis veya konkordato ilan etmiş olmaması, Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, (...) ⁽¹⁾ zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından mahkûm olmaması, ⁽¹⁾⁽²⁾

(1) Bu alt bentte yer alan "... milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, ..." bölümü, Anayasa Mahkemesi'nin 25/2/2010 tarihli ve E.: 2008/17, K.: 2010/44 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

(2) 13/6/2012 tarihli ve 6327 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle, bu alt bentte yer alan "malvarlığı değerlerini aklama," ibaresinden sonra gelmek üzere "terörün finansmanı," ibaresi eklenmiştir.

4. Emeklilik şirketi olmanın gerektirdiği malî güç ve itibara sahip olması,
Gerekir.

Sermayenin en az yüzde ellibirinin malî piyasalar konusunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip tüzel kişilere ait olması ve tüzel kişi kurucuların yönetim ve denetimine sahip gerçek kişilerin, bu maddenin dördüncü fıkrasının (g) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç kurucularda aranan şartları taşımaları gerekir.

Kuruluş izni için gerekli sermaye tutarı, Devlet İstatistik Enstitüsü Toptan Eşya Fiyat Endeksinin iki katının gerektirdiği miktar ve sınırları aşmamak üzere Müsteşarlık tarafından artırılabilir.

Faaliyet ruhsatı

Madde 9 – Kuruluş izni alan şirketin faaliyete geçebilmesi için emeklilik branşında faaliyet ruhsatı alması zorunludur. Emeklilik branşı faaliyet ruhsatı Müsteşarlık tarafından verilir. Faaliyet ruhsatı almak üzere Müsteşarlığa yapılan başvurularda;

a) İki yıl içinde en az yüzbin katılımcıya hizmet verecek biçimde gerekli her türlü planlanmanın yapılmış olması,

b) İş planı ve sistem tasarımında öngörülen düzenlemelerin yapılmış olması,

c) Fiziksel mekan, teknik ve idarî alt yapı ile insan kaynakları uyumunun sağlanmış olması,

Şartları aranır.

Kuruluşa ilişkin verilen izin, izin tarihinden itibaren bir yıl içinde emeklilik branşı faaliyet ruhsatı almak üzere başvurunun yapılmamış veya gerekli belgelerin süresi içinde tamamlanmamış olması halinde kendiliğinden geçersiz olur. Emeklilik branşında faaliyet ruhsatı alan şirketin, ruhsatın verilmiş tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde fon kurmak amacıyla Kurula başvurusu gerekir. Şirketin fon kurma başvurusunun Kurula zamanında yapılmaması veya başvurusunun reddedilmesi halinde, verilmiş olan kuruluş izni ve faaliyet ruhsatı kendiliğinden geçersiz olur.

Kuruluş izni ve faaliyet ruhsatı başvurularında istenecek bilgi ve belgeler ile diğer esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Emeklilik ile ilgili kavramların kullanımı, ilan, reklam ve açıklanacak bilgiler

Madde 10 – Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kurumları, 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulan sandıklar ve 13.7.1967 tarihli ve 903 sayılı Kanun ile değişik 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi hükümleri kapsamında kurulan vakıflar hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamında bulunmayan gerçek ve tüzel kişiler bu Kanunda düzenlenen faaliyetlerde buldukları izlenimini verecek şekilde "Emeklilik", "Emeklilik Planı", "Emeklilik Fonu" ve "Emeklilik Yatırım Fonu" gibi kavramları veya aynı işlevi gören ifadeleri kullanamazlar.

Şirket ve bireysel emeklilik araçları, katılımcılara, üçüncü kişilere ve kuruluşlara karşı gerçeğe aykırı, yanıltıcı ve aldatıcı beyanda bulunamazlar ve ilan, reklam ve broşürleri ile bu amaca yönelik her türlü faaliyetlerinde bu nitelikteki ifadelere yer veremezler. Bireysel emeklilik sisteminde katılımcılara veya kamuya açıklanacak bilgiler, açıklanma dönemleri ve süreleri ile ilan ve reklamlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

*Şirketin sorumlulukları ve bireysel emeklilik araçları***Madde 11 – Şirket;**

a) Emeklilik sözleşmelerine ilişkin Müsteşarlığın belirleyeceği esaslara göre bankalardan hizmet almakla,

b) Emeklilik sözleşmesi çerçevesinde tahsil edilen katkıların fona yönlendirilmesini sağlamak ve bireysel emeklilik hesaplarının ve ilgili diğer kayıtların güncelleştirilmesi işlemlerini gerçekleştirmekle,

c) Portföy yöneticilerinin, şirketin genel fon yönetim stratejisine ve kararlarına göre fon portföyünü yönetmesini sağlamakla,

d) Katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarına ait günlük bilgilere erişimine olanak sağlamakla,

e) Fon portföyünde yer alan varlıklar, fonun performansı, mali tabloları gibi konularda katılımcılara düzenli bilgi verilmesini sağlamakla,

f) Müsteşarlık ve Kurul tarafından istenecek bilgi, belge ve tablolar ile bireysel emeklilik kayıt sisteminin belirlenecek esas ve usullere göre hazırlanmasını sağlamakla,

g) Müsteşarlığın belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde şirketin, Kurulun belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde de fonun iç denetimini sağlamakla,

h) Bireysel emeklilik hesaplarının ve emeklilik faaliyetlerinin sürekliliğini ve fon varlıklarının korunmasını sağlamak üzere, kayıtların ve varlıkların saklanması konusunda gerekli tedbirleri almakla,

ı) **(Ek: 13/6/2012-6327/20 md.)** Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla, mevzuat ve işletme planı esaslarına uygun faaliyette bulunmakla, uygun tavsiyede bulunmakla, iyiniyet kurallarına uygun hareket etmekle ve bireysel emeklilik araçlarının bu esaslara uygun hareket etmesini sağlayacak tedbirleri almakla

Sorumludur.

(Değişik ikinci fıkra: 13/6/2012-6327/20 md.) Bireysel emeklilik araçları, Müsteşarlıkça belirlenen esaslar dahilinde emeklilik gözetim merkezince tutulan Bireysel Emeklilik Araçları Siciline kaydolmak zorundadır. Bireysel emeklilik araçlarında aranacak nitelik ve şartlara, faaliyetlerine, yapamayacakları işlere, sicile kaydetme ve silmeye ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça düzenlenir.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/20 md.) Bireysel emeklilik araçları;

a) Mesleğin icaplarına, iyiniyet kurallarına ve mevzuata uygun faaliyette bulunmakla,

b) Katılımcıların hak ve menfaatleri ile bireysel emeklilik sisteminin işleyişini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmakla,

c) Katılımcının yaşı ve beklentilerine göre, sistemin uzun vadeli yapısını ve vergi düzenlemelerini de göz önünde bulundurarak katılımcıya uygun tavsiyede bulunmakla,

d) Meslekî yeterliliğe ilişkin tamamlayıcı eğitim programına katılmakla,

sorumludur.

(**Ek fıkra: 13/6/2012-6327/20 md.**) Müsteşarlıkça, bu madde hükmüne aykırı hareket ettiği belirlenen bireysel emeklilik aracısının işlenen fiilin ağırlığına göre satış yetkisi geçici süreyle durdurulur yahut lisansı iptal edilir. Aracılarda aranan nitelik ve şartları kaybeden bireysel emeklilik araçlarının lisansları Müsteşarlıkça iptal edilir. Lisansı iptal edilen araçların kayıtları Bireysel Emeklilik Aracıları Sicilinden silinir.

Şirketin teşkilât ve organları

Madde 12 – Şirketin yönetim kurulu beş kişiden az olamaz. Şirket genel müdürü ve yokluğunda vekili yönetim kurulunun doğal üyesidir. Yönetim kurulu üyelerinin salt çoğunluğunun bu maddede genel müdür için öngörülen meslekî deneyim süresi hariç diğer şartları haiz olması gerekir. Denetim kurulu üyelerinin, genel müdürün, genel müdür yardımcılarının ve başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda imza yetkisini haiz diğer yöneticilerin, bu maddenin üçüncü fıkrasında öngörülen şartları haiz olmaları, en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları ve sigortacılık veya işletmecilik alanında meslekî deneyime sahip olmaları şarttır. Asgarî meslekî deneyim süresi, genel müdür için on yıl, genel müdür yardımcıları ve başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda imza yetkisini haiz diğer yöneticiler için yedi yıldır.

Genel müdür ve genel müdür yardımcısı olarak atanacakların, bu maddede aranan şartları taşıdıklarını gösteren belgelerle birlikte Müsteşarlığa bildirilmesi gerekir. Bunların atanmaları, bildirim alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde Müsteşarlıkça olumsuz görüş bildirilmediği takdirde yapılabilir. Herhangi bir nedenle görevden ayrılan genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, görevden ayrılma nedenleri şirket ve görevden ayrılan tarafından, ayrılış tarihinden itibaren on iş günü içerisinde Müsteşarlığa bildirilir.

Bu Kanun hükümlerine aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya bir defadan fazla ağır para cezası ile cezalandırılanlar ile durumları bu Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin 4 numaralı alt bendi hariç olmak üzere (g) bendine uymayanlar, hiç bir şirkette yönetim kurulu üyesi, denetim kurulu üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya birinci derecede imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar. Şirket, bu gibi kişilerin imza yetkilerini derhal kaldırmak zorundadır. Yapılan denetlemeler sonucunda, bu Kanun veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ihlal ettikleri ve şirketin emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen şirket yöneticileri ve görevlilerinin, haklarında kanunî kovuşturma istenmesini müteakip Müsteşarlığın talebi üzerine geçici olarak imza yetkilerinin kaldırılması zorunludur. Bu kimseler Müsteşarlığın izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiç bir şirkette çalıştırılmazlar.

Anasözleşme değişiklikleri, hisse ve malvarlıklarının devri ve şirket birleşmeleri

Madde 13 – Şirketlerin anasözleşmelerinin değiştirilmesinde Müsteşarlığın uygun görüşü aranır. Müsteşarlıkça uygun görülmeyen değişiklik tasarıları genel kurulda görüşülemez. Sicil memuru, Müsteşarlığın uygun görüşü olmaksızın anasözleşme değişikliklerini Ticaret Siciline tescil edemez.

Bir gerçek veya tüzel kişinin, şirketin sermayesinin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya fazlasını temsil eden payları edinmesi ile bir ortağa ait payların şirket sermayesinin yüzde onunu, yüzde yirmisini, yüzde otuzüçünü ya da yüzde ellisini aşması sonucunu doğuran hisse edinimleri ile bir ortağa ait payların söz konusu oranların altına düşmesi sonucunu doğuran hisse devirleri Bakanlığın iznine tâbidir. Oy hakkı edinilmesi ile hisselerin rehnedilmesinde de bu hüküm uygulanır. Yönetim ve denetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren veya intifa hakkı tanınan hisse senetlerinin devri, yukarıdaki oransal sınırlara bakılmaksızın Müsteşarlığın iznine tâbidir. ⁽¹⁾

Şirketin tüm aktif ve pasiflerini diğer bir emeklilik şirketine devretmesi ya da bir veya birkaç emeklilik şirketi ile birleşmesi Müsteşarlığın iznine tâbidir. ⁽¹⁾

Şirket sermayesinin yüzde on ve daha fazlasına sahip olan tüzel kişilerin sermayesinin doğrudan veya dolaylı olarak bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen oranlar veya esaslar dahilinde el değiştirmesi Müsteşarlığın iznine tâbidir. İzin devralan ortağın kurucularda aranan şartları taşıması kaydıyla verilebilir. Bu fıkra hükmü tüzel kişi ortağın yönetim ve denetimini belirleyen sermaye paylarının bir başka tüzel kişiye ait olması halinde, gerçek kişi ortak ya da ortaklara ulaşınca kadar uygulanır. ⁽¹⁾

Bu madde hükümlerine aykırı olarak yapılan tescil işlemleri hükümsüzdür.

Şirkette hisse edinilmesine ve devrine, şirketin malvarlıklarının devrine, şirket ortaklarının bu Kanunda aranan nitelikleri kaybetmeleri halinde temettü hakkı hariç ortağa ait hakların kullanımına, dolaylı pay sahipliğine, şirketlerin birleşmesine ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Mali bünyenin güçlendirilmesi ve şirket uygulamalarının iyileştirilmesi ⁽²⁾

Madde 14 – (Değişik birinci fıkra: 13/6/2012-6327/22 md.) Şirketin, katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek uygulamalar yaptığının, sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya mali bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hallerinde Bakan, şirketin yönetim kurullundan;

- a) Şirketin iş süreçlerinin, teknik altyapısının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını,
- b) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya kâr dağıtımının durdurulmasını,
- c) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,
- d) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,
- e) Şirketin malî bünyesini düzeltmeye yönelik diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir.

(1) 13/6/2012 tarihli ve 6327 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle, bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “Bakanlığın” ibareleri “Müsteşarlığın” olarak değiştirilmiştir.

(2) Bu madde başlığı “Mali bünyenin güçlendirilmesi” iken, 13/6/2012 tarihli ve 6327 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Şirket, alınması talep edilen tedbirlerin bildiriminden itibaren on iş günü içerisinde iyileştirme planını hazırlayıp Müsteşarlığa göndermek zorundadır.

İyileştirme planında öngörülen önlemlerin zamanında alınmaması veya bu tedbirlerin uygulanmasına rağmen bu maddenin birinci fıkrasında belirlenen hususların devam etmesi ya da şirketin malî bünyesindeki zayıflamanın bu maddenin birinci fıkrasında yer alan safhaların uygulanması durumunda dahi şirketin malî durumunun düzeltilmesine imkân bulunmadığının tespit edilmesi hallerinde Bakan, şirketin;

- a) Yeni sözleşme akdetme ve temsil yetkisini kaldırmaya,
  - b) Yönetim kurulu üyelerinin tamamını veya bir kısmını görevden alarak veya üye sayısını artırarak yönetim kuruluna üye atamaya,
  - c) Fonları ve varsa diğer branşlara ait portföylerini belirlenecek esaslar dahilinde diğer şirketlere devretmeye,
  - d) Faaliyet ruhsatlarını iptal etmeye,
  - e) İflasını istemeye,
  - f) Gerekli görülen diğer tedbirleri almaya,
- Yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Emeklilik Yatırım Fonuna İlişkin
Düzenlemeler

Emeklilik yatırım fonu ve fon içtüzüğü

Madde 15 – Fon, şirket tarafından emeklilik sözleşmesi çerçevesinde alınan ve katılımcıların adına bireysel emeklilik hesaplarında izlenen katkıların, riskin dağıtılması ve inanca mülkiyet esaslarına göre işletilmesi amacıyla oluşturulan malvarlığıdır. Fonun tüzel kişiliği yoktur. Fon, bu Kanunda yer alan amaçlar dışında kullanılamaz ve kurulamaz.

Şirketin, fon içtüzüğü, emeklilik sözleşmesi ve Kurulca belirlenecek diğer belgelerle birlikte, fon kurmak üzere Kurula başvurması zorunludur. Kuruluş izni almak üzere yapılacak başvurularda istenilecek şartlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon içtüzüğü, katılımcı ile şirket, saklayıcı ve portföy yöneticisi arasında fon portföyünün inanca mülkiyet esaslarına göre saklanması ve vekalet akdi hükümlerine göre yönetimini konu alan ve genel işlem şartlarını içeren iltihaki bir sözleşmedir. **(Değişik ikinci cümle: 13/6/2012-6327/23 md.)** Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğü, izin belgesi tarihini takip eden altı iş günü içinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil edilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur. Fon içtüzüğüne yönelik esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fonun faaliyete geçmesine ilişkin esaslar

Madde 16 – Şirket, fon kuruluş izni tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde Kurul tarafından belirlenen belgelerle birlikte katılma belgelerinin kayda alınması talebiyle Kurula başvurmak zorundadır. Bu süre içerisinde Kurula başvuru yapılmaması halinde, fon içtüzüğü şirket tarafından ticaret sicilinden terkin ettirilir ve buna ilişkin belgeler terkin takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir. Fonun kayda alınma başvurusunun Kurulca değerlendirilebilmesi için;

- a) Fon içtüzüğünün şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilmiş olması,
  - b) Yeterli mekân, teknik donanım ve örgütlenmenin sağlanmış, fon hizmet biriminin ve fon kurulunun oluşturulmuş, iç denetim sisteminin kurulmuş, personelin buna uygun görev ve sorumluluklarının belirlenmiş olması ve bu konularda gerekli belgelerin hazırlanmış olması,
  - c) Muhasebe kayıt ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak teknik alt yapının kurulmuş olması,
  - d) Fonlara ilişkin insan kaynaklarının belirlenmiş olması,
  - e) En az bir portföy yöneticisi ile portföy yönetim sözleşmesinin imzalanmış olması,
  - f) Şirketin bu Kanunda öngörülen kuruluş şartlarını kaybetmemiş olması,
- Zorunludur.

Kurulca yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülen ve fon içtüzüğünde yer alan, kurulacak olan asgari üç fonun her biri için ayrı ayrı olmak üzere, şirketin ödenmiş sermayesinin asgari yirmide biri tutarındaki fon miktarına karşılık gelen pay sayısı Kurul kaydına alınır ve fon portföyleri öncelikle bu paylara karşılık gelen tutar ile oluşturulur. Katılımcılardan toplanan katkılar karşılığında verilecek payların fon içtüzüğünde öngörülen tutara karşılık gelen payları aşması halinde, yeni pay sayısının artırılması ve artırılan payların Kurul kaydına alınması talebiyle Kurula başvurulur.

(Değişik üçüncü fıkra: 13/6/2012-6327/24 md.) Kurul tarafından, Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla, üçer aylık dönemlerin son iş günü itibarıyla fon net varlık değerinin yüzbinde beşini aşmamak üzere kayda alma ücreti alınır ve üçer aylık dönemleri izleyen on iş günü içinde tahsil edilir.

Şirkete ve katılımcılara ait fondaki pay adedi, fon miktarı, fonun faaliyet ilke ve esasları, örgüt yapısı, muhasebe, belge ve kayıt düzeni, katılımcıların bilgilendirilmesi ve bunlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fonun malvarlığına, fon portföyüne ve fon varlıklarının saklanması ilişkin ilkeler

Madde 17 – Fonun malvarlığı, şirketin bu Kanundan, 28.7.1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunundan, emeklilik sözleşmesinden, fon içtüzüğünden ve ilgili mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmesi ve sorumluluğunu karşılaması dışında hiçbir amaçla kullanılamaz. **(Değişik son cümle: 13/6/2012-6327/25 md.)** Fon malvarlığı rehnedilemez, portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez.

(Ek fıkra: 3/6/2007-5684/41 md.) Bireysel emeklilik hesabındaki fon paylarından, katılımcının sistemde bulunduğu ay sayısı ile asgarî ücret tutarının çarpımına karşılık gelen birikim tutarı ve bu Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında bireysel emeklilik sisteminden emekli olanlara yapılan yıllık gelir sigortası ödemelerinin aylık ödemeye isabet eden miktarının nafaka borçları hariç olmak üzere asgarî ücret tutarına kadar olan kısmı haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dahil edilemez. Bu fıkradaki hükümlerin uygulanmasında rehin, haciz veya iflas tarihinde geçerli brüt asgarî ücret tutarı esas alınır.

(Değişik üçüncü fıkra: 13/6/2012-6327/25 md.) Şirket, Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere para ve sermaye piyasası araçlarından, kıymetli madenlerden veya Kurul tarafından belirlenen diğer yatırım araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip en az üç fon kurmak zorundadır. Fon kuruluşuna, şirketlerin katılımcılarına diğer şirketlerin fonlarını sunmasına ve fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler ile fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesi ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/25 md.) Kurul, fon payı alım satımının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin verebilir. Bu kapsamda yapılacak izin başvurularının değerlendirilmesinde Müsteşarlığın ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşü alınır.

Fon portföyündeki varlıklar saklayıcı nezdinde saklanır. Katılımcıların sahip oldukları ve fondaki katkılarını gösteren pay adedi de, saklayıcı nezdinde katılımcı bazında ve katılımcıların erişebileceği şekilde izlenir.

Fon portföyünün yönetimi

Madde 18 – Fon portföyü, portföy yöneticileri tarafından yönetilir. Portföy yöneticileri, portföyü bu Kanun, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, fon içtüzüğü, emeklilik sözleşmesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yönetmekle yükümlüdür. Alınacak portföy yönetim hizmetine ilişkin esaslar bu konuda şirket ve portföy yöneticileri arasında yapılacak portföy yönetim sözleşmesi ile belirlenir. **(Değişik son cümle: 3/6/2007-5684/41 md.)** Portföy yönetim sözleşmelerinin Kurulca belirlenen asgarî unsurlara uygun olması zorunludur.

Şirket, portföy yöneticilerinin, fon yönetiminde gerekli özen ve basireti göstermemeleri, Kurulun portföy yöneticiliğine ilişkin ilkelerine aykırı hareket etmeleri, malî bünyelerinin zayıfladığının tespit edilmesi gibi durumlarda, portföy yönetim sözleşmesini feshedip, Kurulca uygun görülen başka portföy yöneticileri ile portföy yönetim sözleşmesi imzalayabilir. Yukarıdaki koşulların varlığı halinde Kurul da portföy yöneticilerinin değişmesini isteyebilir. Portföy yönetim sözleşmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fonların birleştirilmesi ve devri

Madde 19 – Aynı şirkete ait fonlar, şirketin talebi üzerine veya re'sen Kurul tarafından birleştirilebilir. Fon, ancak başka bir emeklilik yatırım fonu ile birleştirilebilir. Söz konusu birleştirmelere yönelik esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon süresiz olarak kurulur. Kurul;

a) Şirketin bir yıl öncesinden fesih ihbarında bulunması,

b) Şirketin fon kurmaya ilişkin şartlarını kaybetmesi,

c) Şirketin malî bünyesinin zayıflaması nedeniyle bu Kanunun 14 üncü maddesi kapsamına alınması,

Hallerinde, fon malvarlığını bir başka şirkete Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak devredebilir. Devir işlemlerine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Denetim ve Bağımsız Dış Denetim

Denetim

Madde 20 – (Mülga birinci fıkra: 13/6/2012-6327/26 md.)

Şirketin bu Kanun çerçevesinde yürütülen emeklilik faaliyetleri ile sigortacılık faaliyetleri Müsteşarlığın denetimine tâbidir. Şirketin fonlarına, portföy yöneticilerine ve saklayıcılara ilişkin hesap ve işlemleri ise Kurulun denetimine tâbidir. Denetimlere ilişkin raporlar, konularına göre Müsteşarlık veya Kurul tarafından değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

Emeklilik gözetim merkezi

Madde 20/A – (Ek: 3/6/2007-5684/42 md.)

Müsteşarlık, bireysel emeklilik sisteminin güvenli ve etkin biçimde işletilmesini sağlamak, katılımcıların hak ve menfaatlerini korumak amacıyla şirketlerin ve bireysel emeklilik araçlarının faaliyetlerinin gözetim ve denetimine yönelik alt yapı oluşturulmasına, portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetlerinin Kurulca gözetimine yönelik altyapı oluşturularak raporlama yapılmasına, bireysel emeklilik hesaplarına, emeklilik planlarına, işlemlerin konsolidasyonuna, katılımcılara ait bilgilerin saklanmasına, kamunun ve katılımcıların bilgilendirilmesine, istatistik üretimine, bireysel emeklilik araçları siciline ve bireysel emeklilik araçları sınavına ilişkin işlemlerin yapılması ile hayat sigortaları ve diğer sigorta branşlarına ilişkin verilebilecek diğer görevleri yerine getirmek üzere özel hukuk hükümlerine göre kurulmuş bir tüzel kişiyi emeklilik gözetim merkezi olarak görevlendirebilir. Emeklilik gözetim merkezinin ana sözleşmesinde yer alması gereken hususlar Müsteşarlıkça belirlenir ve bu ana sözleşmede yapılacak değişikliklerde Müsteşarlığın uygun görüşü aranır. Emeklilik şirketleri, Müsteşarlığın uygun görmesi halinde hayat branşında faaliyet gösteren sigorta şirketleri ile diğer kurum ve kuruluşlar emeklilik gözetim merkezine ortak olabilir. Emeklilik gözetim merkezi, Müsteşarlığın denetimine tâbidir. Bu Kanun kapsamındaki şirket, kurum, kuruluş ve kişiler, bu Kanuna istinaden verilen görevlerin yerine getirilmesini teminen talep edilen bilgi ve belgeleri emeklilik gözetim merkezine aktarır. Emeklilik gözetim merkezinin çalışma esas ve usülleri Müsteşarlık tarafından belirlenir. ⁽¹⁾

(1) 17/1/2019 tarihli ve 7161 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkraya “alt yapı oluşturulmasına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetlerinin Kurulca gözetimine yönelik altyapı oluşturularak raporlama yapılmasına,” ibaresi eklenmiştir.

Bağımsız dış denetim

Madde 21 – (Değişik: 13/6/2012-6327/27 md.)

Şirketin yıl sonu malî tablolarının bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesi zorunludur. Fonların hesap ve işlemleri ayrıca yılda en az bir defa bağımsız dış denetime tabidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

İdarî yaptırımlar ⁽¹⁾

Madde 22 – (Değişik: 23/1/2008 – 5728/486 md.)

Konularına göre Müsteşarlık veya Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle bu Kanuna tâbi gerçek ve tüzel kişilere, bu Kanunun;

a) 4 üncü maddesi hükümlerine aykırı emeklilik sözleşmesi düzenlenmesi halinde üçbin Türk Lirası,

b) 5 inci maddesinde öngörülen aktarma yükümlülüğüne aykırılık halinde ikibin Türk Lirası,

c) **(Değişik: 13/6/2012-6327/28 md.)** 5 inci maddesinde öngörülen paylaşırma ve yatırıma yönlendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde ikibin Türk Lirası,

d) 6 ncı maddesinde öngörülen ödeme veya aktarma yükümlülüğüne aykırılık halinde ikibin Türk Lirası,

e) 6 ncı maddesinin son fıkrasında öngörülen tasdik yükümlülüğünün yerine getirilmeden sözleşmelerin uygulamaya konulması halinde üçbin Türk Lirası,

f) 7 nci maddesinde öngörülen katılımcı tarafından ödenecek giderler veya ücretler konusunda bilgilendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde ikibin Türk Lirası,

g) 10 uncu maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirtilen kavramların kullanılması halinde yedibinbeşyüz Türk Lirası,

h) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak ilan ve reklam faaliyetinde bulunulması halinde onbeşbin Türk Lirası,

ı) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen katılımcılara bilgi verilmesi yükümlülüğüne aykırılık halinde ikibin Türk Lirası,

j) **(Değişik: 13/6/2012-6327/28 md.)** 11 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi halinde üçbin Türk Lirası,

k) 11 inci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak aracılık faaliyetinde bulunulması veya aracılık hizmeti sağlanması hallerinde altıbin Türk Lirası,

l) 12 nci maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirtilen nitelikleri haiz olmayan kişilerin çalıştırılması halinde onbeşbin Türk Lirası,

m) 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde üçbin Türk Lirası,

(1) Bu madde başlığı “İdarî suç ve cezalar” iken, 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 486 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

n) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirtilen kişilerin yasaklanan görevlerde çalıştırılması halinde onbeşbin Türk Lirası,

o) 13 üncü maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak anasözleşme değişikliklerinin tescil edilmesi halinde onbeşbin Türk Lirası,

p) 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine aykırı olarak malvarlıklarının devri veya bir başka şirketle birleşmesi halinde onbeşbin Türk Lirası,

r) 21 inci maddesinde öngörülen bağımsız dış denetim yükümlülüğünün yerine getirilmesi halinde onbeşbin Türk Lirası,

s) Bakanlık, Müsteşarlık ve Kurul tarafından alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğler ile yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması halinde, yukarıdaki fıkralarda, sigortacılık mevzuatı ve sermaye piyasası mevzuatında öngörülmuş bir cezanın olmadığı hallerde ikibin Türk Lirası,

idarî para cezası verilir.

Yukarıda belirtilen idarî para cezalarının uygulanmasından önce ilgili kuruluş veya kişilerin savunmaları alınır. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi halinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

İdarî para cezalarının verilmesini gerektiren fiillerin tekrarı halinde, verilen para cezası iki katı, izleyen tekrarlarında üç katı artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idarî para cezasının verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz.

Bu Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen suçu işleyenler hakkında kanunî kovuşturmaya geçilmekle birlikte, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Müsteşarlığın talebi üzerine valiliklerce bunların işyerleri geçici olarak kapatılır; ilan ve reklamları durdurulur ya da toplatılır.

Ceza sorumluluğu (1)

Madde 23 – (Değişik: 23/1/2008 – 5728/487 md.)

Bu Kanuna göre gereken izinleri almaksızın emeklilik faaliyetinde bulunan veya ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ve ilan ve reklamları ve kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda bu Kanunda belirtilen kuruluşların adını kullanan ya da 10 uncu madde hükümlerine aykırı olarak bu Kanunda düzenlenen faaliyetlerde buldukları izlenimini yaratacak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri üç yıldan beş yıla kadar hapis ve üçyüz günden ikibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca idarî tedbir olarak bu faaliyetlerin yürütülmesine mani olunur.

Şirketin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensupları, portföy yönetim şirketinin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensupları, görevleri dolayısıyla kendilerine tevdi olunan veya muhafazaları, denetimleri ve sorumlulukları altında bulunan şirkete ait para veya diğer varlıkları zimmetine geçirirlerse, Türk Ceza Kanununun, zimmet suçuna ilişkin hükümlerine göre verilecek ceza beşte bir oranında artırılır.

(1) Bu madde başlığı "Adli suç ve cezalar" iken, 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 487 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Bu Kanunda gösterilen yetkili mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen ya da denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan gerçek kişilerle tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanuna tâbi gerçek ve tüzel kişilerin bu Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine, mahkemelere ve diğer resmi dairelere hitaben düzenledikleri veya yayımladıkları belgelerde yapılan gerçeğe aykırı beyanlarından dolayı bunları veya bunların düzenlenmesine esas olan her türlü belgeleri imzalayanlar hakkında, Türk Ceza Kanununun belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerine göre verilecek ceza bir kat artırılır.

Bu Kanuna tâbi kuruluşların itibarını kırabilecek veya servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olan ya da bu yolda asılsız haber yayanlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu fiilin basın ve yayın yoluyla işlenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında artırılır. İsimleri belirtilmese dahi bu Kanuna tâbi kuruluşların güvenilirliği konusunda kamuoyunda tereddüte yol açarak bu kuruluşların malî bünyelerinin olumsuz etkilenmesine neden olabilecek nitelikte asılsız haberleri yukarıda belirtilen araçlarla yayınlayanlar dört yüz günden üçbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, görevleri sırasında bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler, bunların iştirakleri ve kuruluşları ile katılımcıya ait öğrendikleri sırları, bu Kanuna ve özel kanunlarına göre yetkili olanlardan başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük bu kişilerin görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu yükümlülüğe uymayan kimseler Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesine göre cezalandırılır.

Bu Kanuna tâbi kuruluşların mensupları ve diğer görevlileri, sıfat ve görevleri dolayısıyla bu Kanuna tâbi kuruluşlara veya emeklilik sözleşmesi ile ilgili kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu madde hükmüne aykırı davrandığı tespit edilen kişiler Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesine göre cezalandırılır.

Bu maddenin altıncı ve yedinci fıkralarında yazılı kişiler, öğrendikleri sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, haklarında Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesine göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Soruşturma ve kovuşturma usulü ⁽¹⁾

Madde 24 – (Değişik: 23/1/2008 – 5728/488 md.)

Bu Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, konularına göre Müsteşarlık veya Kurul tarafından Cumhuriyet başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Cumhuriyet savcılarını kovuşturmaya yer olmadığına karar verilerse, Müsteşarlık veya Kurul, Ceza Muhakemesi Kanununa göre kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı itiraza yetkilidir. Bu fıkra uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, Müsteşarlık veya Kurulun başvuruda bulunması hâlinde, bunlar başvuru tarihinde katılan sıfatını kazanırlar.

Genel hükümlerin saklılığı

Madde 25 – Bu Kanuna göre suç teşkil eden hareket ve fiiller başka kanunlara göre de cezayı gerektirdiği takdirde failleri hakkında en ağır cezayı gerektiren kanun maddesi uygulanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yönetmelikler

Madde 26 – Bu Kanunda Bakanlığın, Müsteşarlığın ve Kurulun belirlemeye yetkili kıldığı hususlar yönetmeliklerle düzenlenir. Bu Kanun kapsamında çıkarılacak yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde çıkarılır.

Devlet katkısı ⁽²⁾

Ek Madde 1 – (Ek: 13/6/2012-6327/29 md.)

İşveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının yüzde yirmibeşine karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanır. **(Ek cümle:25/3/2020-7226/19 md.)** Cumhurbaşkanı, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemeleri için bu oranı yüzde ona kadar indirmeye yetkilidir. Devlet katkısı, Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten katılımcıların ilgili hesaplarına şirketler aracılığıyla aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Şu kadar ki, bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı ilgili takvim yılına ait hesaplamaya ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Bu ödenekten bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir ve Müsteşarlıkça belirlenen yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

(1) Bu madde başlığı “Kovuşturma usulü” iken, 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 488 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 3/4/2013 tarihli ve 6456 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan “Devlet katkısı ve varsa getirilerinin” ibareleri “Devlet katkısı hesabındaki tutarın” şeklinde, “Devlet katkısı ve getirilerinden” ibareleri “Devlet katkısı hesabındaki tutarlardan” şeklinde, “Devlet katkısına ilişkin hesabındaki varsa hak kazanılmayan birikim tutarı” ibaresi “Devlet katkısı hesabındaki varsa hak kazanılmayan tutarlar” şeklinde, “Devlet katkısı ve getirileri” ibaresi “Devlet katkısı hesabındaki tutarlar” şeklinde değiştirilmiştir.

Katılımcılardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra;

- a) En az üç yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı hesabındaki tutarın yüzde onbeşine,
  - b) En az altı yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı hesabındaki tutarın yüzde otuzbeşine,
  - c) En az on yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı hesabındaki tutarın yüzde altmışına,
- hak kazanır. Bu sürelerin hesabında emeklilik sözleşmesi esas alınır.

Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanlar Devlet katkısı hesabındaki tutarın tamamına hak kazanır. Devlet katkısı hesabındaki tutarlardan hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.

Vefat veya malûliyet hariç sistemden emekli olmadan ayrılan katılımcıların Devlet katkısı hesabındaki varsa hak kazanılmayan tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. **(Ek iki cümle: 3/4/2013-6456/34 md.)** Ödenmediği veya eksik ödendiği tespit edilen tutarlar, ödenmesi gereken tarihten itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere emeklilik gözetim merkezi tarafından ilgili vergi dairesine bildirilir. Tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir ve tahsilata ilişkin bilgi, vergi dairesince Müsteşarlığa iletir. Devlet katkısının hesaplanmasına, ilgili hesaba ve hak sahiplerine ödenmesine, yatırıma yönlendirilmesine, ödeme ve yatırıma yönlendirme işlemlerinin yerine getirileceği sürelerle ve bu madde uyarınca yapılacak diğer işlemlere ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Devlet katkısı hesabındaki tutarlardan hak sahiplerince aranmayan kısımların zamanasına uğramasına ilişkin olarak 6 ncı madde hükmü uygulanır.

(Değişik altıncı fıkra: 3/4/2013-6456/34 md.) Katılımcıların Devlet katkısına esas teşkil eden katkı paylarının doğru hesaplanmasından şirketler sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısı, ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere emeklilik gözetim merkezi tarafından ilgili şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir. Tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir ve tahsilata ilişkin bilgi, vergi dairesince Müsteşarlığa iletir.

Devlet katkısı hesabındaki tutarlar haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez.

(Ek fıkra: 3/4/2013-6456/34 md.) Bu madde kapsamında; Devlet katkısının Müsteşarlıkça emeklilik gözetim merkezine, emeklilik gözetim merkezince şirketlere, şirketlerce katılımcıların hesaplarına ödenmesi yahut hak kazanılmayan tutarların şirketlerce geri ödenmesi için Müsteşarlıkça tanımlanan azami ikişer iş günlük işlem süreleri için emeklilik gözetim merkezi ve şirketlerden nema talep edilmez. Emeklilik gözetim merkezi tarafından gerçekleştirilen işlemler için Müsteşarlıkça emeklilik gözetim merkezine ücret ödenmez.

(Ek fıkra: 18/1/2017-6770/17 md.) Katkı payının şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihten önceki bir tarihte Devlet katkısı hesaplamasına konu edilmesi nedeniyle erken ödenen Devlet katkısı tutarlarına, Devlet katkısının Müsteşarlıkça fiilen ödendiği tarih ile ödenmesi gereken tarih arasındaki süre için, emeklilik gözetim merkezi tarafından 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı esas alınarak gecikme bedeli hesaplanır. Hesaplanan bedelin, Devlet katkısının Müsteşarlıkça ödenmesi gereken tarihten şirketin ödeme yaptığı tarihe kadar 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte ilgili vergi dairesine ödenmesi gerektiği hususu emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli takibatın yapılması amacıyla durum şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

Çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesi⁽¹⁾⁽²⁾

Ek Madde 2- (Ek: 10/8/2016-6740/1 md.)

(Değişik birinci cümle: 18/1/2017-6770/18 md.) Türk vatandaşı veya 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamında olup kırk beş yaşını doldurmamış olanlardan; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre çalışmaya başlayanlar ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olarak çalışmaya başlayanlar, işverenin bu Kanun hükümlerine göre düzenlediği bir emeklilik sözleşmesiyle emeklilik planına dâhil edilir. İşveren, çalışanını ancak otomatik katılım için emeklilik planı düzenleme konusunda Müsteşarlıkça uygun görülen şirketlerden birinin sunacağı emeklilik planına dâhil edebilir. Cumhurbaşkanı, bu madde uyarınca emeklilik planına dâhil edilecek işyerleri ile çalışanları ve bu kapsamdaki uygulama esaslarını belirlemeye yetkilidir. ⁽²⁾

Çalışan katkı payı, çalışanın 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesi çerçevesinde belirlenen prime esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutardır. **(Ek cümle: 18/1/2017-6770/18 md.)** 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olan çalışanlar için bu çalışanların bağlı bulunduğu sandığa, katılım payı, kesenek veya diğer adlar altında ödediği tutarların hesaplanmasına esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutardır. Bu oranı iki katına kadar artırmaya, yüzde bire kadar azaltmaya veya katkı payına maktu limit getirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu tutar, en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, bu Kanun hükümleri uyarınca işveren tarafından şirkete aktarılır. İşveren bu madde uyarınca katkı payını zamanında şirkete aktarmaz veya geç aktarırsa çalışanın 5 inci maddedeki hesaplama yöntemi uyarınca varsa birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumludur. Çalışan, otomatik katılıma ilişkin emeklilik sözleşmesinde belirlenen tutardan daha yüksek bir tutarda kesinti yapılmasını işverenden talep edebilir. ⁽²⁾

Çalışan, emeklilik planına dâhil olduğunun kendisine bildirildiği tarihi müteakip iki ay içinde sözleşmeden cayabilir. **(Ek cümle: 21/3/2018-7103/45 md.)** Bu süreyi üç katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Cayma hâlinde, ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte on iş günü içinde çalışana iade edilir. Şirket, cayma süresince ödenen katkı paylarının değer kaybetmemesini sağlayacak şekilde fon yönetiminden sorumludur. Cayma hakkını kullanmayan çalışan Müsteşarlıkça belirlenen hâllerde katkı payı ödemesine ara verilmesini talep edebilir. ⁽²⁾

(Mülga dördüncü fıkra: 21/3/2018-7103/45 md.)

Çalışan adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı payları üzerinden ek 1 inci maddedeki usul ve esaslara göre bu madde uyarınca ayrıca Devlet katkısı sağlanır. Çalışanın bu madde kapsamında cayma hakkını kullanmaması hâlinde, sisteme girişte bir defaya mahsus olmak üzere, ek 1 inci maddedeki Devlet katkısı hak etme ve ödeme koşuluna tabi olmak kaydıyla, bin Türk lirası tutarında ilave Devlet katkısı sağlanır. Cumhurbaşkanı, bu tutarı yarısına kadar artırmaya veya yarısına kadar azaltmaya yetkilidir. Emeklilik hakkının kullanılması hâlinde, hesabın ⁽²⁾

(1) 10/8/2016 tarihli ve 6740 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu maddenin 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 131 inci maddesiyle, bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibareleri "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

da bulunan birikimi en az on yıllık, yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana, birikiminin yüzde beşi karşılığı ek Devlet katkısı ödemesi yapılır. Bu madde hükmüne göre çalışan katkı payının takip ve tahsil sorumluluğu şirkete aittir. Müsteşarlık takip ve tahsil sorumluluğunun bu amaçla yetkilendirilecek bir kuruluşca yerine getirilmesine karar verilir. Bankalar, Sosyal Güvenlik Kurumu, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar ile bunların ilgili buldukları kuruluşlar ve ilgili diğer kamu kurumları, çalışan katkı payının takip ve tahsili ile Devlet katkısının hesaplanması için ihtiyaç duyulan verileri, Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslara göre emeklilik gözetim merkezi ile bu maddeye göre takip ve tahsil sorumluluğu ile yetkilendirilecek kuruluşca aktarır. Emeklilik gözetim merkezi ile bu maddeye göre yetkilendirilecek kuruluş, söz konusu verileri şirketler ile paylaşabilir. Bu verilerden kişisel nitelikte olanlar, veri sahibinin açık rızasının alınmasına gerek olmaksızın ilgili kuruluşlar arasında paylaşılabilir ve veri paylaşımı, kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmez.⁽¹⁾

Bu madde kapsamında sunulan emeklilik planları kapsamında şirketlerce 7 nci madde uyarınca fon işletim gideri kesintisi dışında başka bir kesinti yapılamaz. Çalışan katkı payı, işverenin taraf olduğu 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu kapsamındaki haciz ve iflas yoluyla takip bakımından işçi alacağı niteliğinde imtiyazlı bir alacaktır. İşverenler bu madde kapsamındaki yükümlülükleri bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetlenir. İşverenin bu madde kapsamındaki yükümlülüklerine ve bu madde uyarınca yürürlüğe konulan düzenlemelere uymaması hâlinde, her bir ihlal için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yüz Türk lirası idari para cezası uygulanır.

(Değişik yedinci fıkra: 21/3/2018-7103/45 md.) Bakan, belirleyeceği esaslar dâhilinde, bu Kanun kapsamında sağlanan Devlet katkısının, ilgililerin hesaben takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanmasına, taahhüt olarak hesaplanan bu tutarların nemalandırılmasına ve ek 1 inci maddede belirtilen hak kazanma koşulları dikkate alınarak nemalarıyla birlikte ödenmesine karar vermeye; bu Kanun kapsamında sağlanan Devlet katkısının nemalandırılmasına, bin Türk lirası tutarındaki ilave Devlet katkısının yıllar itibarıyla yeniden değerlemesine ve ek devlet katkısının azami limiti ile iade edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bu Kanun uyarınca yapılacak bildirimler, Müsteşarlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde güvenli elektronik iletişim araçları ile de yapılabilir.

Çalışanın işvereni aracılığıyla bir emeklilik planına dâhil olması, işveren tarafından şirket ve plan belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak kriterler, katkı paylarının yatırıma yönlendirileceği fonlar, işverenin şirket ile yapacağı sözleşme, cayma hakkı, çalışanın işyerinin değişmesi hâlinde işverenin çalışana bir emeklilik planına dâhil etmesi, işyeri değişikliğinde birikimin aktarılması, çalışma ilişkisi sona eren çalışanın talebi üzerine ilgili emeklilik planına ödeme yapması, ara verme, sistemden ayrılma, Devlet katkısının ödenmesi ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Geçici Madde 1 – Bu Kanunda belirtilen yönetmelik ve tebliğler yürürlüğe girinceye kadar, yürürlükteki mevzuatın bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

(1) 18/1/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle bu fıkarda yer alan “Bankalar, Sosyal Güvenlik Kurumu” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar ile bunların ilgili buldukları kuruluşlar” ibaresi eklenmiştir.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketleri, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren beş yıl içerisinde başvurmak ve Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen şartları yerine getirmekle emeklilik şirketine dönüşürler. Söz konusu şirketlere emeklilik branşında ruhsat verilebilmesi için, bu Kanunun 9 uncu maddesinde öngörülen şartların yerine getirilmesi ve emeklilik branşı dışında kalan branşlara ilişkin yasal yükümlülüklerin tamamını karşılayacak yeterli teminatın gösterilmiş olması gerekir. Ayrıca, bu şirketlerin hastalık sigortası portföyünün, sigortalıların tüm hak ve yükümlülüklerinin korunarak, emeklilik ruhsatının verildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde devredilmesi şarttır. Hayat sigorta şirketlerinin "sigorta şirketi" statüsünden "emeklilik şirketi" statüsüne geçişine, bu şirketlere faaliyet ruhsatı verilmesinde aranılacak şartlara, portföy devri yükümlülüklerine ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında emeklilik şirketine dönüşen şirketler ile hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketlerinden kurulacak emeklilik şirketine asgari yüzde on payla kurucu ortak olanlar, mevcut birikimli hayat sigortalılarının talep etmeleri ve sigortalıların bu Kanunda öngörülen şartları haiz olmaları halinde, Müsteşarlıkça belirlenecek esas ve usullere göre, sigortalıların birikimlerini tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte bireysel emeklilik sistemine aktarırlar. Söz konusu birikimlerin aktarımı, aktarım işleminin bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren beş yıl içerisinde gerçekleştirilmesi şartıyla, her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna olup, intibak ettirilen ve emeklilik sözleşmesi imzalanmış katılımcılardan sisteme giriş aidatı alınmaz ve masraf kesintileri yapılmaz.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 7397 sayılı Kanuna göre tasdik edilmiş hayat sigortası tarifeleri ile bunlara ilişkin tablo, ilan, reklam ve broşürlerde bu Kanunun 10 uncu maddesinde öngörülen kavramların yer alması halinde, söz konusu ifadelerin bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde değiştirilmesi zorunludur. Gerek görüldüğü takdirde bu süre Müsteşarlıkça bir yıldan fazla olmamak üzere artırılabilir. Söz konusu değişikliklerin yapılmaması halinde, bu tarifelere istinaden yeni sözleşme akdedilemez ve bunlara ilişkin tablo, ilan, reklam ve broşürler kullanılamaz.

(Ek fıkra: 3/6/2007-5684/41 md.; Değişik beşinci fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutata yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil), 31/12/2017 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir. Belirlenmiş katkı esasına göre yürütülen emeklilik taahhüt planlarından yapılan aktarımlarda ilgili kuruluşun yetkili organlarınca karar alınması şartı aranmayabilir. ⁽¹⁾

(1) 25/12/2015 tarihli ve 6655 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu fıkroda yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2017" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 3/6/2007-5684/41 md. ; Değişik altıncı fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Beşinci fıkra kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. **(Ek cümle: 3/4/2013-6456/35 md.)** Müsteşarlıkça uygun görülen programlı geri ödeme tutarları hariç, aktarım tarihinden itibaren üç yıl içinde katılımcı tarafından malûliyet ve ölüm haricindeki bir nedenle, aktarılan birikimlerin bir kısmının veya tamamının alınarak sistemden çıkılması durumunda, aktarım nedeniyle istisnadan yararlanılan tutar üzerinden yüzde 3,75 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılır. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabi olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Beşinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Beşinci fıkra kapsamında yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılabilecek tutarla sınırlı olarak uygulanır.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, aktarıma ilişkin olarak giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Bu kapsamda aktarılan tutarlar aktarım sonrasında 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik faaliyetlerinin aktüeryal denetimini Müsteşarlık yapar.

Geçici Madde 2- (Ek: 10/8/2016-6740/2 md.) ⁽¹⁾⁽²⁾

Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kırk beş yaşını doldurmamış olan çalışanlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olarak çalışanlardan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kırk beş yaşını doldurmamış olanlar, ek 2 nci madde hükümleri çerçevesinde otomatik olarak emeklilik planına dâhil edilir.⁽²⁾

(1) 10/8/2016 tarihli ve 6740 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu maddenin 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

(2) 18/1/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle bu maddede yer alan "kırk beş yaşını doldurmamış olan çalışanlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olarak çalışanlardan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kırk beş yaşını doldurmamış olanlar" ibaresi eklenmiştir.

Geçici Madde 3- (Ek: 18/1/2017-6770/20 md.)

1/1/2013 ila bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasındaki sürede, katkı payının şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihten önceki bir tarihte Devlet katkısı hesaplamasına konu edilmesi nedeniyle, erken ödenen Devlet katkısı tutarlarına Devlet katkısının Müsteşarlıkça fiilen ödendiği tarih ile ödenmesi gereken tarih arasındaki süre için, emeklilik gözetim merkezi tarafından 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı esas alınarak gecikme bedeli hesaplanır. Hesaplanan bedelin, Devlet katkısının Müsteşarlıkça ödenmesi gereken tarihten şirketin ödeme yaptığı tarihe kadar 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte ilgili vergi dairesine ödenmesi gerektiği hususu emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli takibatın yapılması amacıyla durum ilgili şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

1/1/2013 ila bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasındaki sürede, erken ödenen Devlet katkısı tutarları kapsamında, ilgili dönemde gerçekleştirilmiş olan iade işlemleri geçerliliğini korur.

Geçici Madde 4- (Ek:20/5/2021-7319/6 md.)

Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki hariç olmak üzere sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 1/1/2021 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutata yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil), 31/12/2023 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir.

Emeklilik taahhüt planlarındaki belirlenmiş fayda esaslı olmayan birikim ve taahhütlerin aktarımında birinci fıkrada belirtilen yetkili organ kararı aranmayabilir.

Birinci fıkra kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. Bu kapsamda aktarım yapan üyeler aktarım tarihinden itibaren üç yıl içinde malûliyet ve ölüm haricindeki bir nedenle sistemden ayrılamaz. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabii olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca belirlenir.

Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır.

Birinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.

Birinci fıkra kapsamında yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılan tutarla sınırlı olarak uygulanır.

Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, aktarıma ilişkin olarak giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.

Bu kapsamda aktarılan tutarlar aktarım sonrasında 193 sayılı Kanunun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu yetkilidir.

Yürürlük

Madde 27 – Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 28 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**4632 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	4632 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5684	2, 5, 6, 17, 18, 20/A, Geçici Madde 1	14/6/2007
5728	8, 22, 23, 24	8/2/2008
Anayasa Mahkemesinin E.: 2008/17, K.: 2010/44 sayılı Kararı	8	1/12/2011
6327	Geçici Madde 1	29/6/2012
	4, 5, 6, 8, 11, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 22, Ek Madde 1	1/1/2013
6456	Ek Madde 1, Geçici Madde 1	18/4/2013
6655	Geçici Madde 1	1/1/2016
6740	Ek Madde 2, Geçici Madde 2	1/1/2017
6770	Ek Madde 1, Geçici Madde 3	27/1/2017
	Ek Madde 2, Geçici Madde 2	1/1/2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 27/1/2017
7103	Ek Madde 2	27/3/2018
KHK/700	3,Ek2	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7161	20/A	18/1/2019
7226	5, Ek Madde 1	26/3/2020
7319	4, Geçici Madde 4	25/5/2021